ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **T. H. Y. L.,** zastoupená Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 11. 2017, č. j. 22 A 130/2017 – 21,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Podanou žalobou se žalobkyně domáhala, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat osvědčení o oprávnění žalobkyně k pobytu na území České republiky, a to vyznačením vízového štítku do cestovního dokladu žalobkyně.

[2] Krajský soud usnesením ze dne 2. 11. 2017, č. j. 22 A 130/2017 – 21, žalobu odmítl pro její nepřípustnost. Podle jeho názoru nejsou splněny zákonné podmínky pro podání žaloby proti nečinnosti podle § 79 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně před podáním žaloby nepodala žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb.,

správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalobkyně tak nesplnila podmínku bezvýsledného vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti.

II.

[3] Proti usnesení krajského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] Podle stěžovatelky je napadené usnesení nezákonné, protože je postaveno na nesprávném právním posouzení. Řízení o žádosti o vydání osvědčení – vízového štítku podle § 47 odst. 8 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), je upraveno v části čtvrté správního řádu. Podle § 154 správního řádu se na toto řízení nevztahuje § 80 téhož zákona o ochraně proti nečinnosti. Stěžovatelka proto neměla žádný prostředek k ochraně proti nečinnosti, který by musela bezvýsledně vyčerpat před podáním žaloby na ochranu proti nečinnosti. Výtka krajského soudu, že stěžovatelka nesplnila podmínku bezvýsledného vyčerpání prostředků k ochraně proti nečinnosti podle správního řádu, je tedy nedůvodná.

[5] Na základě uvedených důvodů proto stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

III.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s napadeným usnesením krajského soudu, ve kterém neshledal žádné pochybení. Proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

IV.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podstatou velmi stručné kasační stížnosti je tvrzení stěžovatelky, že v řízení podle části čtvrté správního řádu nemůže účastník řízení podat žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správného řádu.

[10] Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s

nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.

[11] Podle § 154 správního řádu jestliže správní orgán vydává vyjádření, osvědčení, provádí ověření nebo činí sdělení, která se týkají dotčených osob, postupuje podle ustanovení této části, podle ustanovení části první, obdobně podle těchto ustanovení části druhé: § 10 až § 16, § 19 až § 26, § 29 až § 31, § 33 až § 35, § 37, § 40, § 62, § 63, a obdobně podle těchto ustanovení části třetí: § 134, § 137 a § 142 odst. 1 a 2; přiměřeně použije i další ustanovení tohoto zákona, pokud jsou přitom potřebná.

[12] Podle § 6 odst. 1 správního řádu správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů. Nečiní-li správní orgán úkony v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena, použije se ke zjednání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností (§ 80).

[13] Podle § 80 odst. 1 až 3 správního řádu nevydá-li správní orgán rozhodnutí ve věci v zákonné lhůtě, nadřízený správní orgán učiní z moci úřední opatření proti nečinnosti, jakmile se o tom dozví. Opatření proti nečinnosti učiní nadřízený správní orgán i tehdy, nezahájí-li příslušný správní orgán řízení ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se dozvěděl o skutečnostech odůvodňujících zahájení řízení z moci úřední. Opatření proti nečinnosti může nadřízený správní orgán učinit i v případě, kdy je z okolností zjevné, že věcně a místně příslušný správní orgán nedodrží lhůtu stanovenou pro vydání rozhodnutí o žádosti nebo zahájit řízení z moci úřední anebo v řízení řádně pokračovat. Po uplynutí lhůt pro vydání rozhodnutí může žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podat účastník.

[14] Ačkoliv je § 80 systematicky zařazen v části druhé správního řádu, která upravuje správní řízení, možnost využití institutu ochrany před nečinností podle tohoto ustanovení je mnohem širší a neomezuje se pouze na správní řízení. Důvodem je odkaz provedený § 6 správního řádu, který je obsažen v obecných úvodních ustanoveních a základních zásadách činnosti správních orgánů (část první), jakož i vzájemná provázanost jednotlivých částí správního řádu (srov. § 154, § 170 a § 174). Proto lze dospět k závěru, že úpravu ochrany před nečinností obsaženou v § 80 správního řádu lze aplikovat i při vydávání tzv. jiných správních úkonů podle části čtvrté správního řádu (srov. komentář k § 79 in Potěšil L., Šimíček V. a kol. *Soudní řád správní. Komentář.* Praha: Leges, 2014, s. 752).

[15] Předpokladem soudní ochrany proti nečinnosti správního orgánu je bezvýsledné vyčerpání prostředků k ochraně proti nečinnosti správního orgánu podle procesního předpisu platného pro řízení u správního orgánu. Jedná se o provedení obecné zásady subsidiarity soudní ochrany zakotvené v § 5 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon. V případě nečinnosti při vydání osvědčení představuje tento prostředek žádost podle § 80 odst. 3 správního řádu, který lze v tomto druhu procesního postupu použít podle § 154 a § 6 odst. 1 správního řádu.

[16] V nyní posuzované věci Nejvyšší správní soud ze spisové dokumentace zjistil, že stěžovatelka podala dne 22. 6. 2017 žádost o vydání osvědčení – vízového štítku podle §

47 odst. 8 zákona o pobytu cizinců. Žalovaný zaslal stěžovatelce k její žádosti odpověď ze dne 26. 6. 2017, v níž jí sdělil, že na vydání osvědčení nemá právo. Stěžovatelka následně dne 2. 8. 2017 podala žalobu, aniž by před jejím podáním podala žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu. Jelikož při podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nebyla splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti (§ 79 odst. 1 s. ř. s.), jednalo se o žalobu nepřípustnou (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j 5 As 9/2015 – 59, publ. pod č. 3409/2016 Sb. NSS). Krajský soud proto postupoval správně, jestliže žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[17] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[18] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. února 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu